

§ 36

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Laura Rissasen ym. valtuustoaloitteesta, joka koskee yhden vyöhykkeen kertalippuja

HEL 2019-010631 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi valtuustoaloitteesta kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) vastaa joukkoliikenteen järjestämisestä Helsingissä. Tehtävänsä liittyen HSL hyväksyy toimialueellaan noudatettavan joukkoliikenteen taksa- ja lippujärjestelmän. Päätökset lippulajeista ja lippujen hinnoista kuuluvat HSL:n toimivaltaan.

HSL valmisteli huhtikuussa 2019 käyttöön otetun uudistetun taksa- ja lippujärjestelmänsä vaihteittain yhteistyössä kuntien kanssa. HSL pyysi ennen päätöksentekoaan kuntien lausuntoja ehdottamistaan muutoksista.

Kaupunginhallitus antoi 28.2.2011 lausunnon taksa- ja lippujärjestelmän vyöhykemalleista. Kaupunginhallitus totesi, että kantakaupungin joukkoliikennejärjestelmä perustuu pitkälti raitioliikenteeseen ja kantakaupungin joukkoliikennematkat ovat pääsääntöisesti lyhyitä. Kaarimalissa taksa- ja lippujärjestelmään tulisikin sisältyä vain A-vyöhykkeelle kelpaava, kertaliput ja arvoliput sisältävä ”city-lippu”, joka palvelee satunnaista liikkumista kantakaupungin raitio-verkostolla.

Lausunnossaan 2.4.2012 taksa- ja lippujärjestelmän vyöhykerajoista ja lippujen hinnoitteluperiaatteista, kaupunginhallitus totesi, että mahdollisuus raitiovaunulippuun on syytä säilyttää taksa- ja lippujärjestelmässä.

Kaupunginhallitus antoi 16.9.2013 lausunnon lippujen hinnoitteluperiaatteista ja hintasuhteista uudessa vyöhykemallissa. Siinä todettiin, että kertalipun hinnan korotus suhteessa muiden lippujen hintoihin on kannatettavaa. Vaikka lipputuloja menetettäisiin kertalippujen myynnin vähenemisenä, nopeuttaa ajoneuvossa tapahtuvan myynnin väheneminen liikennettä ja tekee liikennöinnistä täsmällisempää. Aiempien selvitysten perusteella joukkoliikenteen houkuttelevuuden kannalta arvo- ja kausilippujen hintoja olisi tavoiteltavaa laskea ja kertalippujen hintaa korottaa.

Kaupunginhallituksen 9.9.2019 hyväksymässä lausunnossa HSL:n alustavasta TTS -suunnitelmasta vuosille 2020-2022 todetaan: ”Vyöhy-

keuudistuksen vaikutuksia tulee seurata tarkasti. Kun nähdään, miten kuntakohtaiset lipputulot ja liikenteen hoidon kustannukset uudistetussa vyöhykejärjestelmässä kehittyvät, voidaan lipunhintoihin ja lippulajeihin tehdä tarkistuksia.”

Aiempiin kaupunginhallituksen antamiin lausuntoihin ja vyöhykemuu- toksesta helsinkiläisille aiheutuneeseen joukkoliikennematkojen kallis- tumiseen viitaten, kaupunkiympäristölautakunta kannattaa selvitystä yhden vyöhykkeen kertalipun vaikutuksista. Tariffiuudistuksessa kerta- lippujen ja kausilippujen välinen hintasuhde muodostui suuremmaksi, kuin mitä HSL alun perin tavoitteli. Lautakunta ehdottaa, että HSL sel- vittää vaikutukset ja mahdollisuudet yhden vyöhykkeen kertalipuista sekä näiden johtopäätöksenä suunnittelee hinnoittelun yhden vyöhyk- keen kertalipuulle. Yhden vyöhykkeen lippuja tulisi saada kaikilla vyö- hykkeillä (A, B, C), tosin Helsingin näkökulmasta tärkein on vyöhyke A. D-vyöhykkeellä yhden vyöhykkeen lipun ostaminen on mahdollista jo nykyisin. Ehdotetun tariffimuutoksen vaikutusarvioinnissa on huomioi- tava miten yhden vyöhykkeen sisäisten joukkoliikennematkojen mah- dollinen lisääntyminen vaikuttaa pidempien joukkoliikennematkojen houkuttelevuuteen. Ensisijaisena tavoitteena on edelleen lyhyiden mat- kojen kulkeminen lihasvoimin. Pidemmällä matkoilla joukkoliikenteen on tärkeää pysyä kilpailukykyisenä yksityisautolla tehtäville matkoille.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Laura Rissanen valtuustoaloite yhden vyöhykkeen kertalippujen käyt-
tönottamisesta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Laura Rissanen ja 17 muuta kaupunginvaltuutettua ovat tehneet 9.10.2019 seuraavan valtuustoaloitteen:

”Yhden vyöhykkeen kertaliput käyttöön

HSL:n vyöhykeuudistuksen myötä erityisesti kertalippujen hinnat suhteessa kausilippuihin nousivat. Etenkin ratikkalipun poisto johti kanta-kaupungissa satunnaisten matkojen kallistumiseen merkittävästi ratikkalipun hinnan noustessa 1,70 eurosta 2,80 euroon. Mutta myös vanhan Helsingin sisäisen kertalipun hintaan nähden korotus oli suuri.

Lyhyitä matkoja tehdään myös muilla kuin raitiovaunulla. Ratikkalipun palauttamiseen ei sellaisenaan olekaan perusteita. Lippujen hinnoittelun tulisi kannustaa vakiokäyttäjien lisäksi myös satunnaiseen joukkoliikenteen käyttöön.

Lippujen hinnoittelulla on vaikutusta myös keskustan elinvoimaisuuteen. Nykyhinnoilla edestakainen ostosmatka esimerkiksi Käpylästä keskustaan kertalippua käyttäen maksaa pariskunnalta 11,20 euroa ja nelihenkiseltä lapsiperheeltä 14 euroa. Kun kauppakeskukset tarjoavat ilmaisen pysäköinnin, valitsee moni näissä tilanteissa autoilun.

HSL on perustellut vähintään kahden vyöhykkeen lippuja sillä, että pääkaupunkiseutu on yhtenäinen työssäkäyntialue ja kausikorttien osajien osalta muutos onkin ollut positiivinen. Satunnaisen joukkoliikenteen käytön lisäämiseksi olisi kuitenkin hyvä selvittää mahdollisuus ostaa yhden vyöhykkeen kertalippuja. Tällaisen lipun hinta voisi olla samaa tasoa kuin kaupungin sisäisen kertalipun hinta oli ennen vyöhykeuudistusta.”

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 31.01.2020 mennessä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Laura Rissasen valtuustoaloite yhden vyöhykkeen kertalippujen käyttöönottamisesta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano